

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра публічного управління та адміністрування

«Затверджую»

Завідувач кафедри

 (Славкова О.П.)

«___» _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

**ОК. 8 - УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ З МІСЦЕВОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО
РОЗВИТКУ**

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

**Освітня програма: Регіональне управління, другий (магістерський) рівень вищої
освіти**

Факультет: Економіки і менеджменту

2020-2021 навчальний рік

1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань (шифр і назва) – 28 <i>Публічне управління та адміністрування</i>	<i>Нормативна</i>	
Модулів – 2	Спеціальність – 281 <i>«Публічне управління та адміністрування»</i> (ОП «Регіональне управління»)	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 2		2020- 2021-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: курсова робота		Курс	
		-	2
		Семестр	
		-	3
Загальна кількість годин 180		Лекції	
		___ год.	12 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента -	Освітній ступінь: <i>Магістр</i>	Практичні, семінарські	
		___ год.	12 год.
		Лабораторні	
		___ год.	-
		Самостійна робота	
		___ год.	156 год.
		Індивідуальні завдання:	
	___ год.		
	Вид контролю:		
		Екзамен	

Примітки.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для заочної форми навчання – 24 / 156 (13,3% / 86,7%)

2 Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: формування системи теоретичних знань і прикладних вмінь та навичок управління проектами на місцевому та регіональному рівнях необхідних при розробці концепцій, стратегій та програм економічного та соціального розвитку регіону; при обґрунтуванні управлінських рішень, що приймаються та реалізуються в системі регіонального менеджменту.

Знання: сучасних моделей і методів управління проектами місцевого та регіонального розвитку, концепції життєвого циклу проекту, підходів до фінансування проектів розвитку, орієнтованих на кінцеві результати; сутності основних складових системи управління проектами (управління часом, вартістю, якістю, змістом, інтеграцією, ризиками, командою та іншими аспектами управління проектами); особливостей організації та технології управління проектами.

Вміння: використовувати проектний підхід при розробці концепцій, стратегій та програм економічного та соціального розвитку регіону; при обґрунтуванні управлінських рішень, що приймаються та реалізуються в системі регіонального менеджменту для досягнення мінімальних витрат ресурсів та часу; використовувати на практиці інструментарій проектного управління для реалізації стратегій та програм місцевого та регіонального розвитку; застосовувати проектний підхід в управлінні проектами розвитку територій; розробляти на основі проектного підходу заходи щодо оптимізації процесів управління проектами – управління часом, вартістю, якістю, ризиками тощо; здійснювати моніторинг та оцінювання проектів.

2.1 Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування системи теоретичних знань і прикладних вмінь та навичок управління проектами на місцевому та регіональному рівнях необхідних при розробці концепцій, стратегій та програм економічного та соціального розвитку регіону; при обґрунтуванні управлінських рішень, що приймаються та реалізуються в системі регіонального менеджменту.

2.2 Завдання навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Управління проектами з місцевого та регіонального розвитку» передбачає формування у студентів компетентностей:

№	Вид програмних компетентностей	Програмна компетентність	Шифр
1	Загальні	Здатність проявляти лідерські навички, мотивувати людей, працювати у команді, включаючи здатність взаємодії із колегами та виконання роботи в установлені терміни	ЗК4
2		Мати навички розроблення та управління регіональними проектами розвитку стратегічного та мікрорівнів	ЗК9
1	Фахові (спеціальні)	Розробка прогностичних та програмних документів економічного та соціального розвитку регіонів та окремих територій	ФК2

2	Вироблення практичних рекомендацій органам державної влади і органам місцевого самоврядування, щодо вибору варіантів перспективного розвитку територій на засадах інноваційного розвитку з урахуванням досвіду ЄС	ФК4
6	Знання вимог до проектування типологічного комплексного об'єкту, комплексного проектування типологічних систем із складною багаторівневою структурою	ФК8

2.3 Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Управління проєктами з місцевого та регіонального розвитку» студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

№	Програмні результати навчання	Шифр
1	Розуміння основних теорій, принципів, методів та механізмів регіонального управління для вироблення державної регіональної політики в умовах глобалізації	ПРН2
2	Розробляти концепцію, стратегію та програму економічного та соціального розвитку регіону; формувати систему стратегічних та поточних цілей регіонального розвитку; обґрунтовувати фактори, що впливають на стан регіональної економіки	ПРН4
3	Розробляти організаційний механізм реалізації стратегії та програм економічного і соціального розвитку регіону; визначати і оцінювати рівень економічного розвитку регіону	ПРН5

3 Програма навчальної дисципліни

Затверджена Вченою Радою СНАУ протокол № 9 від 25.01.2019 р.

Модуль 1. Теоретичні та методологічні засади управління проєктами.

Змістовний модуль 1: Теоретичні та методологічні засади управління проєктами.

Тема 1. Загальна характеристика управління проєктами з місцевого та регіонального розвитку.

Мета, завдання, предмет і об'єкт навчальної дисципліни. Дефініція управління проєктами. Функції та процеси управління проєктами місцевого та регіонального розвитку. Сутність життєвого циклу проєкту. Властивості життєвого циклу. Характеристика змісту та властивостей фаз, стадій і етапів проєктів місцевого та регіонального розвитку. Види робіт, що виконуються на різних стадіях проєктного циклу.

Тема 2. Критерії оцінки проєктів розвитку.

Взаємозв'язок між публічною політикою та проєктною діяльністю. Сутність управління проєктами в публічній сфері. Умови фінансування проєктів розвитку. Критерії відбору

проектів місцевого та регіонального розвитку. Вплив проекту на громаду, регіон. Ступінь впливу проекту на вирішення проблеми. Інноваційність проекту. Місцеві бюджети та їх потенційні спроможності. Соціально-економічна спрямованість проекту місцевого (регіонального) розвитку.

Тема 3. Організація управління проектами.

Огляд наявних стандартів розробки проектів. Основні процеси проекту та їх взаємозв'язок. Види та характеристики організаційних структур управління проектами. Функціональна та матрична організації. Переваги проектно-орієнтованої організаційної структури управління. Способи переходу до проектно-орієнтованої форми організації. Характеристика рухомих і гнучких структур. Сучасні організаційні структури управління та їх зміст: зовнішні, горизонтальні та віртуальні структури.

Тема 4. Формування команди управління проектом.

Огляд підходів до формування проектною командою. Основні характеристики проектною команди та її склад. Модель формування ефективної проектною команди. Типи проектних команд: спільно-взаємодіючий, спільно-індивідуальний, спільно-творчий тип. Зв'язок організаційних культур, управлінських форм і типів управлінської діяльності. Основні завдання управління проектною командою. Основні підходи до прийняття персоналу команди. Мотивація членів та всієї проектною команди.

Модуль 2. Практичні питання управління проектами з місцевого та регіонального розвитку.

Змістовний модуль 2: Практичні питання управління проектами з місцевого та регіонального розвитку.

Тема 5. Планування змісту та структури проекту місцевого (регіонального) розвитку.

Мета і функції планування проекту місцевого та регіонального розвитку. Зміст планових проектних робіт та вимоги щодо послідовності їх виконання. Методологічні підходи до проектного планування – традиційний і систематичний підходи, багатостадійне та багаторівневе планування. Інтеграція проекту. Формування інформаційної системи управління проектом розвитку. Сутність та зміст методології структуризації. Характеристика підсистем робочої структури. Витрати та їх структуризація в проектах місцевого та регіонального розвитку. Матриця відповідальності та її розробка.

Тема 6. Планування проекту у часі.

Основна мета, завдання розробки сітьових графіків. Сітьова діаграма проекту. Методи розрахунку параметрів сітьового графіка. Тривалість робіт проекту та її визначення. Оптимістичний, песимістичний та найімовірніший прогностичний час тривалості виконання робіт. Оптимізація сітьового графіка, скорочення тривалості виконання проекту. Календарний план: сутність, завдання й види. Принципи та способи планування проектів у часі. Методи календарного планування.

Тема 7. Управління проектними витратами.

Види проектних витрат, методика розрахунку витрат проекту. Особливості планування матеріальних витрат і трудових витрат. Послідовність складання проектного бюджету, інвестиційний план. Розрахунок поточних витрат проекту. Баланс грошових потоків. Вимоги до джерел забезпечення проекту. Ранжування джерел. План залучення інвестицій (джерела проектного фінансування). Підходи до скорочення тривалості проекту. Коригування строків виконання робіт з урахуванням можливості їх фінансування.

Тема 8. Контроль виконання проекту місцевого (регіонального) розвитку.

Контрольний цикл та його елементи в системі управління проектами місцевого та регіонального розвитку. Інструментарій контролю проектів. Контролювання календарних планів та виконання бюджету за проектами місцевого та регіонального розвитку. Управління роботи за проектом. Звітність у системі контролю (завдання, принципи побудови, форми подання). Контрольні дати та показники в проектах місцевого та регіонального розвитку. Цільові плани.

Тема 9. Управління ризиками проекту місцевого (регіонального) розвитку.

Поняття невизначеності, сутність ризику. Фактори впливу на ризики та їх динаміку. Загальні принципи аналізу ризиків. Послідовність етапів процесу аналізу ризиків в проєктах місцевого та регіонального розвитку. Визначення рівня ризику. Адаптація методів визначення рівня ризику до проєктів місцевого та регіонального розвитку. Оцінка ймовірності настання ризикової події. Методи зниження рівня ризику. Вплив ризиків на інші процеси управління проєктами місцевого та регіонального розвитку. Розробка плану управління ризиком.

Тема 10. Моніторинг ходу реалізації та оцінювання успішності проєкту місцевого (регіонального) розвитку.

Місце моніторингу та оцінювання в проєктному циклі. Класифікація видів моніторингу та оцінювання. Розроблення та впровадження системи моніторингу. План моніторингу проєктів місцевого та регіонального розвитку. Джерела та методи збору інформації для моніторингу проєктів розвитку. Вимоги до підготовки звіту за результатами моніторингу. Формування системи управління процесом оцінювання проєктів місцевого та регіонального розвитку. Проведення оцінювання. Складання звіту за результатами оцінювання.

4 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла	ін	с.		л	п	ла	ін	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Теоретичні та методологічні засади управління проєктами.												
Змістовий модуль 1: Теоретичні та методологічні засади управління проєктами												
Тема 1. Загальна характеристика управління проєктами з місцевого та регіонального розвитку.							18	2				16
Тема 2. Критерії оцінки проєктів розвитку.							18					18
Тема 3. Організація управління проєктами.							18		2			16
Тема 4. Формування команди управління проєктом.							18		2			16
Разом за змістовим модулем 1							72	2	4			66
Разом за модуль 1							72	2	4			66
Модуль 2. Практичні питання управління проєктами з місцевого та регіонального розвитку.												
Змістовий модуль 2. Практичні питання управління проєктами з місцевого та регіонального розвитку												
Тема 5. Планування змісту та структури проєкту місцевого (регіонального) розвитку.							18	2	2			14
Тема 6. Планування проєкту у часі							18	2	2			14
Тема 7. Управління проєктними витратами							18	2	2			14
Тема 8. Контроль виконання проєкту місцевого (регіонального) розвитку.							18	2	2			14
Тема 9. Управління ризиками проєкту місцевого							18	2				16

(регіонального) розвитку												
Тема 10. Моніторинг ходу реалізації та оцінювання успішності проєкту місцевого (регіонального) розвитку									18			18
Разом за змістовим модулем 2									108	10	8	90
Разом за модуль 2									108	10	8	90
Всього									180	12	12	156

5. Теми та план лекційних занять (заочна форма навчання)

№ /п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Загальна характеристика управління проєктами з місцевого та регіонального розвитку.</p> <p>1. Мета, завдання, предмет і об'єкт навчальної дисципліни. 2. Дефініція управління проєктами. 3. Функції та процеси управління проєктами місцевого та регіонального розвитку. 4. Сутність життєвого циклу проєкту</p>	2
2	<p>Тема 5. Планування змісту та структури проєкту місцевого (регіонального) розвитку.</p> <p>1. Мета і функції планування проєкту місцевого та регіонального розвитку. 2. Зміст планових проєктних робіт та вимоги щодо послідовності їх виконання. 3. Методологічні підходи до проєктного планування – традиційний і систематичний підходи, багатостадійне та багаторівневе планування. 4. Інтеграція проєкту. Формування інформаційної системи управління проєктом розвитку.</p>	2
3	<p>Тема 6. Планування проєкту у часі.</p> <p>1. Основна мета, завдання розробки сітьових графіків. 2. Сітьова діаграма проєкту. 3. Методи розрахунку параметрів сітьового графіка. 4. Тривалість робіт проєкту та її визначення. 5. Оптимістичний, песимістичний та найімовірніший прогностичний час тривалості виконання робіт.</p>	2
4	<p>Тема 7. Управління проєктними витратами.</p> <p>1. Види проєктних витрат, методика розрахунку витрат проєкту. 2. Особливості планування матеріальних витрат і трудових витрат. 3. Послідовність складання проєктного бюджету, інвестиційний план. 4. Розрахунок поточних витрат проєкту.</p>	2
5	<p>Тема 8. Контроль виконання проєкту місцевого (регіонального) розвитку.</p> <p>1. Контрольний цикл та його елементи в системі управління проєктами місцевого та регіонального розвитку. 2. Інструментарій контролю проєктів. 3. Контролювання календарних планів та виконання бюджету за проєктами місцевого та регіонального розвитку. 4. Управління роботами за проєктом.</p>	2
6	<p>Тема 9. Управління ризиками проєкту місцевого (регіонального) розвитку.</p> <p>1. Поняття невизначеності, сутність ризику. 2. Фактори впливу на ризики та їх динаміку.</p>	2

	3. Загальні принципи аналізу ризиків. 4. Послідовність етапів процесу аналізу ризиків в проєктах місцевого та регіонального розвитку. 5. Визначення рівня ризику	
	Разом	12

6. Теми практичних занять (заочна форма навчання)

№ п/п	Назва тем	Кількість годин
1	Тема 1. Організація управління проєктами. План: 1. Розробка ієрархічної та організаційної структур проєкту	2
2	Тема 2. Формування команди управління проєктом План: 1. Розробка плану управління персоналом проєкту. 2. Тренінг «Створення команди».	2
3	Тема 3. Планування змісту та структури проєкту місцевого (регіонального) розвитку План: 1. Розробка структур проєкту	2
4	Тема 4. Планування проєкту у часі. План: 1. Сітьове та календарне планування проєкту. Побудова діаграми Гантта	2
5	Тема 5. Управління проєктними витратами. План: 1. Створення плану управління вартістю та ресурсами проєкту	2
6	Тема 6. Контроль виконання проєкту місцевого (регіонального) розвитку План: 1. Управління роботами за проєктом	2
	Разом:	12

7. Самостійна робота (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
----------	------------	--------------------

1	Тема 1. Загальна характеристика управління проектами з місцевого та регіонального розвитку.	8
2	Тема 2. Критерії оцінки проєктів розвитку	8
3	Тема 3. Організація управління проектами	10
4	Тема 4. Формування команди управління проєктом.	10
5	Тема 5. Планування змісту та структури проєкту місцевого (регіонального) розвитку.	10
6	Тема 6. Планування проєкту у часі.	10
7	Тема 7. Управління проєктними витратами	10
8	Тема 8. Контроль виконання проєкту місцевого (регіонального) розвитку.	10
9	Тема 9. Управління ризиками проєкту місцевого (регіонального) розвитку	10
10	Тема 10. Моніторинг ходу реалізації та оцінювання успішності проєкту місцевого (регіонального) розвитку.	10
	Разом	156

8 Індивідуальне завдання

Курсова робота (Оформлення проєкту, що сприяє інвестиційному, соціальному чи економічному розвитку регіону).

9 Методи навчання

1 Методи навчання за джерелом знань:

1.1 *Словесні:* розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж, робота з книгою (складання плану, рецензування, конспектування, виготовлення таблиць, графів, опорних конспектів тощо).

1.2 *Наочні:* демонстрація, ілюстрація, спостереження.

1.3 *Практичні:* практична робота, вправа, виробничо-практичні методи.

2 Методи навчання за характером логіки пізнання:

2.1 *Аналітичний.*

2.2 *Синтез*

2.3 *Індуктивний*

2.4 *Дедуктивний*

2.5 *Традуктивний*

3 Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів:

3.1 *Проблемний*

3.2 *Частково-пошуковий*

3.3 *Дослідницький*

3.4 *Репродуктивний*

3.5 *Пояснювально-демонстративний*

4 Активні методи навчання

Використання технічних засобів навчання, мозкова атака, диспути, круглі столи, ділові та рольові ігри, тренінги, використання проблемних ситуацій, екскурсії, групові дослідження, самооцінка знань, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності), використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій та інші.

5 Інтерактивні технології навчання

Використання мультимедійних технологій, електронних таблиць, case-study (метод аналізу конкретних ситуацій), обмін досвідом між студентів, Zoom, Kahoot, інше.

10 Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
  - рівень знань, продемонстрований на практичних заняттях;
  - активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
  - експрес-контроль під час аудиторних занять;
  - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
  - виконання аналітично-розрахункових завдань;
  - написання рефератів, есе, звітів;
  - результати тестування;
  - письмові завдання при проведенні контрольних робіт;
  - виробничі ситуації, кейси тощо
4. Пряме врахування у підсумковій оцінці виконання студентом певного індивідуального завдання:
  - науково-дослідна робота (курсова робота).

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										СРС	Разом за модулі та СРС	Курсова робота	Підсумковий іспит	Сума
Змістовний модуль 1 – 20 балів				Змістовний модуль 2 – 20 балів										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10					
5	5	5	5	3	3	3	3	4	4	15	55 (40+15)	15	30	100

Шкала оцінювання: національна та ETCTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ETCTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
69-74	D	
60-68	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12 Методичне забезпечення

1. Харченко Т.О., Самойленко Т.Г. Методичне видання: «Управління проектами з місцевого та регіонального розвитку». Конспект лекцій для студентів спеціальностей: 281 «Публічне управління та адміністрування», 073 «Менеджмент» освітнього ступеня магістр денної та заочної форм навчання / Суми, Сумський національний аграрний університет 2020 рік. - 80 с.

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
  - рівень знань, продемонстрований на практичних заняттях;
  - активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
  - експрес-контроль під час аудиторних занять;
  - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
  - виконання аналітично-розрахункових завдань;
  - написання рефератів, есе, звітів;
  - результати тестування;
  - письмові завдання при проведенні контрольних робіт;
  - виробничі ситуації, кейси тощо
4. Пряме врахування у підсумковій оцінці виконання студентом певного індивідуального завдання:
  - науково-дослідна робота (курсова робота).

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										СРС	Разом за модулі та СРС	Курсова робота	Підсумковий іспит	Сума
Змістовний модуль 1 – 20 балів				Змістовний модуль 2 – 20 балів										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10					
5	5	5	5	3	3	3	3	4	4	15	55 (40+15)	15	30	100

Шкала оцінювання: національна та ЄТСТS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄТСТS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
69-74	D	
60-68	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12 Методичне забезпечення

1. Харченко Т.О., Самойленко Т.Г. Методичне видання: «Управління проектами з місцевого та регіонального розвитку». Конспект лекцій для студентів спеціальностей: 281 «Публічне управління та адміністрування», 073 «Менеджмент» освітнього ступеня магістр денної та заочної форм навчання / Суми, Сумський національний аграрний університет 2020 рік. - 80 с.

2. Харченко Т.О. Управління проектами з місцевого та регіонального розвитку: методичні вказівки щодо виконання курсової роботи для студентів спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування, освітнього ступеня «Магістр», ОП «Регіональне управління» та ОП «Публічне управління та адміністрування», денної та заочної форм навчання / Суми, 2020. – 24 с.

3. <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3139>

13 Рекомендована література

Базова

1. Ільчук П. Г. Бізнес-планування та управління проектами: Навчальний посібник / П. Г. Ільчук, Р. В. Фещур, А. І. Якимів, І. В. Когут, Г. Й. Лучко, Д. І. Скворцов, С. В. Шишковський; за ред. П. Г. Ільчука – Львів, 2018. – 215 с.
2. Кожушко Л.Ф., Кропивко С.М. Управління проектами: Навчальний посібник. – Кожушко Л.Ф., Кропивко С.М. – К.: Кондор-Видавництво, 2015. – 388 с.
3. Тесля Ю. М., Єгорченкова Н. Ю., Латишева Т. В. Інтеграція методів управління окремими проектами з методом матричного управління портфелями типових проектів. *Управління розвитком складних систем* : зб. наук. пр. Київ : КНУБА, 2016. № 25. С. 66–72
4. Бутко М. П, Мурашко М. І., Олійченко І. М. та ін. Проектний менеджмент: регіональний зріз. Навчальний посібник – К.: Центр учбової літератури, 2016. 416 с.
5. Барінов, М. Н. Ценностно-ориєнтований підхід к управленію проектами и программами [Электронный ресурс]. *Економика и социум*. М.: ГУУ, 2016. Вып. 1 (20). Режим доступа: <https://docviewer.yandex.ua/view/36624688/>.
6. Петренко П. О. Управління проектами. Навчальний посібник. / П ЗО Петренко Н. О., Кустріч Л. О., Гоменюк М. О.. - К. : «Центр учбової літератури», 2015.-244 с.
7. Тарасюк Г.М. Управління проектами. Навчальний посібник. — К.: Каравела, 2019. — 320 с.
8. Прикладні аспекти управління проектами в публічній сфері / за заг. ред. О.В. Кулініча. – Х. : ФОП Іванченко І.С., 2018. – 93 с.
9. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide) – Sixth Edition // USA. – PMI, 2017. – 756 p.
10. OGC (Office of Government Commerce). Managing Successful Projects with PRINCE2 (2017) – TSO (The Stationery Office), Printed in the United Kingdom for The Stationery Office, 2017. – 425 p
11. Project Manager Competency Development Framework (PMCDF v. 3) // USA. – PMI, 2017. – 191 p
12. Projects IN Controlled Environments (PRINCE2) the Office of Government Commerce (OGC), United Kingdom. URL: <https://discovery.nationalarchives.gov.uk/details/r/C11669509>

Допоміжна

1. Герасимова, Л. М. Теоретичні аспекти підвищення якості управління проектами. *ЕКОНОМІКА: реалії часу* [Електрон. ресурс]. 2019. № 1 (41). С. 10-17. - Режим доступу : <http://dspace.opu.ua/jspui/retrieve/20268>
2. Молоканова В. М. Методологічні засади портфельного управління стратегічним розвитком регіонів. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2016. Вип. 2 (29). С. 105–111
3. Шкуро, М. Ю. Аналіз застосування моделей і методів проектного підходу до управління проектами забезпечення енергоефективності муніципальної інфраструктури. *Управління розвитком складних систем* : зб. наук. пр. Київ : КНУБА, 2018. № 33. С. 108–117.
4. Григорян, Т. Г., Савина О.Ю., Савич І.Р. Анализ и развитие понятия «ценность» в контексте управления проектами. *Зб. наук. пр. НУК*. Миколаїв : НУК, 2016. № 4. С. 113–125.с.
5. Бутко М. П, Мурашко М. І., Олійченко І. М. та ін. Проектний менеджмент: регіональний зріз. Навчальний посібник – К.: Центр учбової літератури, 2016. 416 с.

6. Управління проектами: навч. посіб. / Ю. І. Буріменко, Л. В. Галан, І. Ю. Лебедева, А. Ю. Щуровська; за ред. Ю. І. Буріменко. Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2017. 208 с.

14. Інформаційні ресурси

1. The APM Body of Knowledge 6th edition URL : <http://www.apm.org.uk/knowledge>.
2. Навчальні матеріали онлайн URL : <http://pidruchniki.ws>.
3. Законодавство України URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1023-12>